

**REIJO
MÄKI**

VARES

TYYNYSOTAMIES

**HELSINGISSÄ
KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ
OTAVA**

© Reijo Mäki ja Kustannusosakeyhtiö Otava 2025

Tekstin- ja tiedonlouhinta kielletty.

ISBN 978-951-1-50056-8

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2025

I saw the devil today and he looked a lot like me.
Five Finger Death Punch: "Wrong Side of Heaven"

PROLOGI

Tšad, puoliaavikko, erinäisiä vuosia sitten...

Yhtäkkiä hänen näkökenttäänsä oli putkahtanut, aivan kuin tyhjästä, jotakin katseltavaa. Aikansa se pyöri nousevissa ilmapirtauksissa. Se kaarteli aavikon yläpuolella. Mitä se haki? Oli-ko se joku haukka vai haaskansyöjä?

Lintu alkoi ottaa korkeutta. Vielä muutama hidas kaarros. Sitten liihottelija otti suunnan kohti sinertävään autereeseen kääriytynyttä kukkularivistöä, jonka rosoiset huiput törröttivät hiekkatomupilvien keskellä kuin krokotiilin hampaat.

Hänen katseensa alkoi taas harhailla kuin hakien jotakin. Kaikkialla oli enää tympäännyttävää tyhjyyttä, yhtä ja samaa. Kenttäpullosta pikkuinen kulaus juomasekoitusta. Nestehuolto oli näissä olosuhteissa elintärkeätä. Lämpöisessä litkussa oli kaikkia hyödyllisiä mineraaleja, mutta se maistui virtsalta.

Hän pyyhkäisi kutiavaa silmäkulmaansa. Syvempi hengähdyks. Ei aavistustakaan, montako tällaista päivää hänellä tulisi vielä olemaan. Äh! Turha pohtia sellaisia! Kärsivällisyys oli tämän pelin henki.

Sitten ilmaantui tuttu häiriötekijä. Hitto vie! *Taas tuo oli täällä. Uskollisin ystäväni!* Matala urina alkoi kuulua korvissa. Hermoille käyvä ääni. Hän vilkaisi oikealle ja vasemmalle. Okei! Siinä tämä kiusankappale tulee. Hän huitaisi kädellään ja kärpänen väisti. Kärpänen oli peukalonpään kokoinen. Sysimusta. Raatokärpänen.

Edellinen viikko oli mennyt valmisteluissa: maastotiedustelua, väijytysaseman valintaa. Lopulta oli löytynyt loivahko sorainen rinne, joka oli hänen tarkoituksiinsa soveltuva. Kaksi poteroa oli pitänyt kaivaa. Toinen matala kuoppa – tämä jossa hän nyt makasi telttapatjallaan – ja toinen isolla huolella naamioitu a-tarvikepotero.

Kyttäily oli alkanut neljä päivää sitten. Joka ainoa yö hän oli lähtenyt hotelliltaan hyvissä ajoin liikkeelle. Varovaisuus oli ehdoton ykkösprioriteetti. Pakko olla perillä väijymissektorilla huomattavasti ennen kuin itäinen taivaanranta alkoi loimottaa. Ajomatka kaupungista jeepin piilopaikkaan kesti noin tunnin. Jalkapatikka jeepiltä tähän rinnepoterolle vaati yleensä parikymmentä minuuttia. Pimeänäkölaitteesta huolimatta eteneminen vaikeassa kukkulamaastossa ei ollut mitään lasten leikkiä. Joka yö riitti kannettavaa. Syötävää. Juotavaa. Rynnäkökivääri.

Hitaita hetkiä. Hiipiviä tunteja, jatkuvasti lisääntyvää kuumuutta. Menossa oli alkuiltapäivä. Täyspilvetön taivas. Julma pätsi. Tuulikaan ei isommin oloa helpottanut. Se oli kuin löyhähähdys kiukaasta. Okei. Siis kiuas! Hänen ajatuksensa harhailivat hetken jossain todella kaukana. *Harmaa mökkisauna Pietarsaaren saaristossa. Koivikkoa ja vehreyttä kaikissa ilmansuunnissa.* Kontrasti tähän edessä levittäytyvään maisemaan ei olisi voinut olla suurempi.

Hienojakoinen hiekka pölyysi ja tomua tunki kaikkialle. Paahtava lämpö pisti pölyisen autereen tanssimaan tieuralla. Huoltoväylä häipyi viivasuorana kohti kukkulahorisonttia. Jos-

sakin parinkymmenen kilometrin päässä sijaitsi koko ajan laajeneva tukikohta, jossa kansainvälinen monialaliikemies Oleg Volkov valvoi mittavaa kaivosprojektiaan.

Ties monennenko kerran tämän loputtoman pitkän päivän mittaan hän korjaili puutunutta makuuasentoaan ja oikoili jäseniään. Sitten piti taas pyyhkiä tahmeaa ihoa ruudulliseen huiviin. Hikeä norui niskasta yläselkään.

Hänen ajatuksensa ajelehtivat. Muisteleminen oli hidas-tempoista ajantappoa ilman logiikkaa tai mitään kronologista järjestystä. Pietarsaaren kesiä vilahteli mielessä, sitten Dragsvik, Hanko ja Tammisaari. Ohi vilahti myös vaihto-oppilasvuosi Milwaukeeessa. Hänen mietteensä palasivat lähimenneisyyteen, vain muutaman vuoden taakse. Niinpä niin! Tällaista rutkui-vaa puoliaavikkoa oli kyllä tullut nähtyä silloin tarpeeksi. Kolme vuotta sitten hänen edellinen keikkansa oli päättynyt näissä maisemissa. Viisitoista pitkää kuukautta oli vierähtänyt YK:n palveluksessa, kun hän oli toiminut Länsi-Afrikkaan perustetun Minusma-rauhanturvaoperaation yhteysupseerina. Kyseessä oli ollut omalla tavallaan hyvinkin antoisa sekä opettavainen pesti. Rahalliset ansiot olivat olleet normitasoa. Niin se tietenkin menee, että kukaan ei rikastu YK-komennuksilla, mutta kirsikkana kakussa – jopa merkittävänäkin bonuksena – oli ollut se, että päämajan monikansallisissa esikuntaympyröissä vastaan oli tullut mielenkiintoisia henkilöitä, hyödyllisiä kontakteja. Yksi painoarvoltaan tärkeimmistä tuttavuuksista oli ollut majuri Jean-Jacques Hoellebecq. Eli tuttavien kesken *Commandant JJH*. Majuri Hoellebecq oli toiminut islamistisissien jäljitykseen erikoistuneen mekanisoidun iskuosasto Alfa komentajana. Nytemmin majuri oli ollut jo jonkin aikaa siviili-

lissä, hän nautti kelpo eläkettä Ranskan valtiolta. Mutta eihän Commandant JJH tietenkään ollut osannut asettua kiikkusuoliinsa ristisanatehtäviä rustaamaan. Majuri oli työllistänyt itse itsensä erityisurakoitsijana, joka organisoi hämäämättömän tason kontrahteja.

Commandant oli ottanut yhteyttä: pöytään oli lyöty tarjous joka oli hiukan hätkäyttänytkin, mutta josta oli ollut hyvin vaikea kieltäytyä. Haasteena mielenkiintoinen. Ja rahallisesti tuottoisa. Commandant oli perusluonteeltaan vaitelias herrasmies. Toimeksianto – armeijatermeillä ilmaistuna *tehtävän käskyty*s – oli ollut huolellinen ja yksityiskohtainen. Kuten sen kuuluukin olla. Mutta sen päälle ei ollut tullut sanaakaan ylimääräistä lavertelua. Hänellä ei siis ollut minkäänlaista tietoa, miksi ja kenen toimeksiannosta liikemies Oleg Volkovin oli kuoltava. Toisaalta sellainen seikka ei oikeastaan koskettanut häntä millään tavalla.

Iltapäivä, kello puoli neljä. Kaivoskukkuloiden suunnalla pyörteili punertavia pölypatsaita, ja tieuralla oli tulossa kaksi kii-reistä ajoneuvoa. Kaikki nuutuneisuus oli kuin poispyyhkäisty. Etummaisena rynkytti avolava-Toyota, jonka ilmatorjuntakonekivääri heilahteli hiekkatien syvissä töyssyissä. Tällainen yhdistelmä, maasturi-Toyota sekä isokaliiberinen konekivääri, tunnettiin pitkin ja poikin laajaa Afrikan mannerta nimellä ”Mekanik”. Järeämpää suojaa ja tulivoimaa tarjoavaa Toyotaa seurasi taaempana – ohjesäännön mukaisella kolmensadan metrin turvavälillä – väritykseltään tummanharmaa ajoneuvo, joka olikin sitten oikein varsinainen teräsmöykky. Panssaroitu Hummer oli monialaliikemiehen, pääjohtaja Oleg Volkovin henkilökohtainen kulkupeli.

Hänen pulssinsa oli nyt yläkierroksilla. Kuten pitikin silloin kun tilanne on päällä.

Vielä yksi pidempi puhallus, sitten kaikki lähti etenemään tismalleen suunnitelmien mukaan.

Hän riuhtaisi naamioverkon sivuun a-poteron päältä, napasi kouraansa lähimmän kolmesta singosta ja kohottaui poterostaan. Hän haki laukaisuasennon.

Ja juuri tuolla hetkellä se tapahtui: säpsähdys. Mitä? Ei kai juuri nyt? Kyllä! Hän aisti sisuksissaan jotakin liian tuttua. Jep! Sitä se oli. Unohda se! Toimi!

Ykköskohde: Hummer.

Ampuma-asento: pieni etukumara ja jalat haralla.

Kohdistus.

Ammu!

Kumea jysäys. Häikäisevä valonuoli ampaisi liikkeelle.

Täysosuma.

Äkkinäinen, silmiä sumentava leimahdus nielaisi panssari-Hummerin. Auto hajosi kaikkiin ilmansuuntiin.

Nappiosuma! Mutta sitä ei voinut jäädä ihailemaan. Nyt oli vuorossa vaihe kaksi.

Hän poimi kouraansa toisen singon. Ruotsalaisvalmisteinen Carl Gustaf oli luotettava, huippulaatua.

Vartiokaarti Toyota-Mekanikissa ei ollut ihan ajan tasalla. Auto pysähtyi kuin seinään. Jäi äkkijarrutuksen jälkeen tieuralle poikittain. Lavakonekiväärin pitkä piippu alkoi kääntyillä ja keikkua kuin jotakin hakien. Ei löytänyt etsimäänsä. Apukuskin ikkunasta alettiin ampua Kalashnikovilla. Lyijyä ropisi sekä rapisi maastoon. Mutta väärään suuntaan.

Avolava-Toyota oli siinä tarjolla kuin hopeatarjottimella. Toyota oli helpoin mahdollinen maali.

Taas täysosuma. Tieura peittyi savuun ja hiekkapölyyn. Toyotan palasia sinkoili pitkin maisemaa. Joku piruparka yrit-

ti ryömiä etäämmälle leimuavasta autonraadosta, mutta jäi sitten siihen.

Hän kiirehti ampuma-asemastaan Jeepille kevyesti huohottaen ja yltä päältä hikisenä. Hän istui astinlaudalle, veti sitten kunnolla happea ja antoi hengityksen tasaantua. Hän pyyhki kasvojaan kaulahuiviinsa. Sitten hän nousi, avasi oven ja kaiveli takapenkiltä hygieniapussukan josta poimi paketin. Hän las-ki hiekanväriset camouflaage-housunsa polvitaiveisiin ja tarkisti tosiasian. Jep! Totta kai! Kuukautiset olivat alkaneet. Hän avasi hampaillaan tamponipaketin.

”Kuollut mies kahvittelee.”

YKSI

Bar Osuusteurastamo. Ilta kukkeimmillaan. Väkeä oli tulossa ja menossa ja meteliä riitti. Pöydissä puhua hölötettiin suurella suulla. Jokaisen oma asia oli tärkein. Römäkkää naureskelua. Jossakin nurkkapöydässä kai jo hiukan äristiinkin. Riidanpoikanen, vaikka ihan tyhjästäkin syntynyt, on usein mitä mukavinta pidemmän illan piristystä. Minä en ollut täällä tappamassa aikaani missään remakoissa pöytäseurueissa, olin aivan yksikseni. Olin töissä. Istuin baaritiskin kulmajakkaralla. Se oli hyvin valikoitu paikka: avointa sektoria joka ilmansuuntaan. Ja ennen kaikkea tältä tuoilta oli esteetön näköala juuri siihen looshiin, joka oli erityistarkkailussani.

Selkäni takana oli menossa palaveri. Sivusilmällä olin tsekannut, millaisia veronmaksajia siinä seiso. Neitosella oli nahkahame, jättiripset ja mascaraa takuulla riittävästi. Nuorella herralla oli farkkutakki, ja tatuointeja riitti niin käsivarsiin kuin ohuelle kaulallekin. Kolmas kansalainen oli tyyppiä motoristi: oli vuohipukkileukapartaa ja merirosvokorvakoruja ja takkuista tukkapehkoa pitkälle puoleen selkään. Kuuntelin neuvonpitoa sivukorvalla.

Motoristi:

”Okei kundi... voisko toi sun kello siis olla tässä kaupassa niinku mukana vaihtotavarana? Onkse vedenpitävä?”

Farkkutakki:

”Vitustako minä tiedän. Vesi ei lukeudu mun ykkösharrastuksiin.”

Motoristi:

”Ymmärrän... sen näkee susta... ja taitaa jopa haistaakin... mutta asiasta toiseen: mikä tämän sun mirkun nimi on?”

Farkkutakki:

”Oisko ny vaikka sitten se Mirkku.”

Motoristi:

”Kuinkas sattuikaan! Niin... mennään sitten tähän pikku-neiti Mirkkuun? Onkos sekin kauppatavaraa?”

Farkkutakki:

”Kuules! Mä oon kauppamies! Kauppaneuvos Paukku! Mulla hei on aina ja ihan kaikki kaupan. Paitti mun munuaiset!”

Motoristi:

”Sulla on oikee asenne! Susta näkee että sä oot Hankenin käyneitä. Palaillaan! Kattellaan!”

Motskarijannun buutsit lähtivät kolistelemaan pois päin. Selkäni takana neitonen mutisi jotakin. Laiheliini poikaystävä katkaisi lauseen nopealla älähdyksellä.

Minä palasin omiin bisneksiini. Vilkaisin looshin suuntaan. Harteikas, tummatukkainen miekkonen, joka kantoi hiukan liikaa kiiltävää sekä kaulassa että ranteissa, näytti lausuvan seuralaiselleen syvällisiä. Vakuuttavalla eleellä tyyppi laski kouransa pyntätyn blondin kapoiselle kädelle. Miehen tuijotus oli intensiivinen. Naisen peppu alkoi liikahtella kuin pikkareissa olisi ollut kilo muurahaisia.

Samassa minua häirittiin.

”Moi Vares!”

Käännyin äännähdyksen suuntaan. Henkäisin:

”Kustu! Kappas vaan, moi-moi!”

”Mitäs Vares täällä? Enpä ole herraa täällä osuuskauppaväen ikiomalla teurastamolla usein nähnytkään!”

Nostin lasiani.

”Tulin maistelemaan yhtä uutuusdrinkkiä. Iski uteliaisuus! Jallua kolalla! Pakko kokeilla, kun niin moni on sitä kehunut!”

Miekkonen räpsytteli silmiään. Hänellä oli aina sama tapa. Se antoi jotenkin syntymäsäikyn vaikutelman.

”Hehheh! Ansaittuja kehuja! Juu. Oon miettinyt, mimmonen neropatti sen on oikein kehittänyt. Rispekti!”

Minun pitkänomaisessa juomalasissani oli tällä kertaa ihan vaan silkkaa sekä selvää Coca-Colaa. Minä kun olin siis töissä. Eli kohta voisi olla edessä se hetki, että tulee äkkilähtö jättää lasi tähän ja heilahtaa ratin taakse.

Vierelleni pelmahtanut sukankuluttaja oli nimeltään Kustaa-Aadolf Kartano. Kyseessä oli olemukseltaan vaatimattoman nuhjuinen ja perusilmeeltään tasaisen poissaolevasti virnistelevä miekkonen. Kustu oli paikallisen hämärämaailman apupoikaosastoa. Mitä tyyppillisin jokapaikan peltorenki. Kaukana ravintoketjun huipusta. Jos Bar Osuusteurastamo olisi valtameri, Kustu olisi harmaata perusplanktonia.

”Mites Vares muuten, heh, ootsä nähny pääjohtaja Kyypakkausta viime aikoina? Onks osunu silmään?”

Tunsin Kustun nimenomaan Kyyppakkauksen kautta. Jotenkin. En siis tosiaankaan varsinaisesti mitenkään hyvin. Pelkkää naamatuttua oltiin. Kustu Kartano ja Kyyppakkaus olivat molemmat Turun itäisempien kulmien kundeja. Kyy oli asustanut jo vuosikaudet Varissuolla ja Kustu punkkasi heti siinä Varissuon takana, Littoisissa.

Murahdin Kustulle, että enpä tosiaankaan ole tullut herra Kyyhyyn viime aikoina törmänneeksi.

”Mitäs siitä nyt onkaan. Juu, on tainnut viime möötistä mennä jo parisen kuukautta...”

Juuri silloin huomioin sivusilmällä, että rouva Pirkko Lounamaa oli nousemassa looshin pöydästä, mikä tarkoitti, että juuri nyt minunkin piti olla melko lailla tarkkana. Siis asettua ihan itsekin lähtökuoppiin.

Rouvan aviomies – joka oli tietääkseni parhaillaan Köpiksessä liikematkalla – oli tilannut minulta täyden raportin. Valokuvineen kaikkineen. Eli tätä hetkeä ei ollut varaa sössiä. Rouva kuiskutti jotakin kavaljeerilleen. Suipisteli suutaan. Tumma, harteikas komistus silmiinpistävän runsaine kultahelyineen vastasi pikkuvirnistellen. Tyyppi jäi kuitenkin pöytään, kun rouva Lounamaa lähti suunnistamaan korot kopisten vessojen suuntaan.

Asentoni rentoutui. Vielä ei siis ollut lähdön paikka.

Otin pikkuisen hörpyn puolilämmintä Coca-Colaa.

Kustaa-Aadolf Kartano huomasi, että minä en juuri nyt varsinaisesti ollut isommin supliikkituulella.

”Okei, Vares... joo... pitääkin tästä... mulla on kavereita tuolla... biliksellä. Näkyilee, pärjäile!”

”Sitä samaa! Ja jos törmää Kyypakkaukseen niin terveiset, että poikkeaa joskus Apteekissakin...”

”Juu-juu! Kertoo-kertoo!”

Kustu Kartano uiskenteli monenkirjavan väkijoukon sekaan. Ja siinä samassa baaritiskille aivan eteeni ilmaantui miehen kokonahkavetimissä. Takki oli ties mitä antiikkinahaa. Niittihousut kuluneen läikikkäät. Motskarisaappaat ulotuivat lähes polviin ja harrikkahuivi oli pyöräytetty asiaankuuluvasti otsan ympäri.

Rentoliikkeinen, kaljupäinen baarimikko, jolla oli ihan oma tyylinä – tärkätty, vitivalkoinen smokkipaita sekä sysimusta silkkirusetti – ilmaantui kerkevästi paikalle.

Bandanahuivimies ei isommin jäänyt arpomaan tilaustaan. Orderi singahti terävänä:

”Butleri hei! Pistäpäs Jack Daniels, juu, ja tietty tuplana, *of course!*”

Huivipäinen saapastelija sai ripeästi viskin eteensä. Mies maksoi setelillä, ”anna olla tasan”, ja käännähti turhankin reip-

paalla liikkeellä siinä baaritiskin edustan ahtaudessa. Ja niin siinä kävi, että mies sattui tönäisemään taakseen ilmestynyttä kaveria. Kyseessä oli näemmä tämä samainen pitkälettin sekä römeä-ääninen herrasmies, joka oli äsken ollut syvämietteisessä neuvonpidossa nahkahame-Mirkun laihankälpäkän kauppaneuvoksen kanssa.

Tämmöinen silkka vahinkotönäisy oli heti ja saman tien leimahtavan aggressio-eskalaation lähtölaukaus. Kipinä singahti ruutitynnnyriin. Seurasi syvää mulkoilua. Sitten pari kirosanaa, joista edettiin äyskimiseen:

”Vitunmulkku! Persnaama hei! Ota ny se sun umpipuinen silmä kätees!”

”Ööh! Kuka saatana se siinä piipittää! Itkua kuuluu, mutta ketään ei näy!”

Hyökkäävää etukenoa. Kahden uroksen mulkoilua. Muflonipässit sarvet tanassa keväisellä alppiniityllä.

Tässä näytti nyt olevan hilkulla kaikki semmoiset merkit, että sananvaihto saattaa pian olla karkaamassa fyysisemmäksi. Baarimestari oli heti kartalla. Varpaillaan. Terävöitti katsettaan ja päätti puuttua peliin heti.

”Herrat hei! Nyt rauha maassa! Kuulkaas! Meillä Osuusteurastamossa joulurauha on ympärivuotinen olotila. Ei oteta mitään isompia murheita. Vahinkoja sattuu! Ihan iisisti vaan, täällä on kyllä tilaa kaikille.”

Kukkoilijat vaihtoivat vielä muutaman näennäisen tiukan vuorosanan. Periksi ei tietenkään saanut antaa. Naama ja kunia piti säilyttää. Huivipäinen antoi katseensa kiertää kapakasalissa. Mies oli kuin toinen olisi ollut pelkkää ilmaa. Tyypipi käänsi selän baaritiskille ja lähti astelemaan kohti biljardi-pöytänurkkausta. Pitkätukkamotoristi jäi seurailemaan kiistakumppaninsa menoa. Sitten miekkonen käännähti baarimikon suuntaan.

”Tsoori tosta äskösestä Butleri!”

Baarimestari heilautti kättään.

”Se siitä, Mankeli, tilanne ohi! Kaikki ookoo.”

”Iski tossa vaan jotenkin lämpöä, kun joku tollanen vitun turististi ei tajuu näyttää kantikselle rispektii.”

”Juu-juu, ymmärrän. Olihan se joku uudehko naama. Mutta sä tiedät ettei täällä voi alkaa myllyttää!”

”Juu-juu! Ei tieteskään. Laita hei tupla-jallu!”

”Okei! Ja sehän menee Fukkersien piikkiin!”

Mankeli nosti peukaloaan. Nyökkäyksiä. Hymähtelyä. Puolin ja toisin.

Rypistin tässä kohtaa ihan hiukan otsaani. Fukkers! Kuulin-o oikein? Kyllä! Eli siis että MotoFukkers?

Seurasin siinä silmä kovana, miten mies lähti lasi kourassaan kohti kapakan peräosaa. Nahkatakin selässä komeili eräs aivan tietty painatus. Nyrkinkokoiset kirjaimet: M ja F. Ja niiden jatkona klassinen kirkkovenekuvio.

Monenlaista mietettä pyörähteli pääkopassani. Minulla kun oli MotoFukkersien suuntaan tätä aivan omaa historiaani. Tosin siitä oli jo aikaa. Viime vuosina Fukkersien aurinko oli ollut jyrkässä laskussa, eli kyseessä oli jopa likimain auringonpimenys. Näin mopokerhon tilannetta kai saattoi analysoida. Linnatuomioita ja erinäisiä ammuskeluja, joissa jokunen fukkeri oli tippunut muonavahvuudesta. Muutama fukkeri oli myös valinnut omat polut, laittanut kerholiivin naukaan ajohanskojen viereen. Mutta nyt tuossa yksi fukkeriöykkäri kääntyi fukkerivermeissään.

Siinä samassa minun oli taas pakko keskittyä illan varsinaiseen agendaan. Jep! Työasiat päällimmäisiksi!

Rouva Pirkko Lounamaa palasi vessavierailultaan ja asetteli tukkaa siinä tullessaan. Tuoretta punaa näemmä oli huulessa. Saman tien tummakulmainen karpaasi ponnahti kulma-

looshin pöydästä jaloilleen. Kavaljeeri riensi pitkin, vetävin askelin rouvan luokse ja kietoi käsivarren tämän uumalle. Ujos-
telematta. Omistavalla eleellä.

Kaadoin yhdellä nopsalla ranneliikkeellä lopun lämpöisen kokiksen kurkkuuni ja nousin jakkaraltani.

Pikkurouva ja hänen salskea saattimiehensä olivat menossa ulko-oven suuntaan. Ja minä perässä.

KAKSI

Iltopäivä oli vääntäytymässä alkuillaksi. Sää oli hyvää vauhtia viilentymässä. Hiljensin askeleitani Aurasillalla. Unohduin hetkiseksi vilkuilemaan läntistä horisonttia. Sudenkorennon siiven värinen taivaanranta kiinnitti huomiotani. Edelläni meni lippalakkiherrasmies snautserinsa kanssa, ja sillan toista reunaa kiirehti keskustan suuntaan hölkkäpukuinen nainen ja bulldoggi. Snautseri tempoi ja tuijotti kaula pitkänä poikki sillan.

Lippistyyppi pysyi tiukkana, hän ei antanut karvakaverilleen liikkumatilaa. Koira näytti tyytymättömältä. Hurtta siinä varmaan mietiskeli, että jos ihmisilläkin olisi kätevä, ilmaa pitkin etenevä parinhakupalvelusysteemi – tällainen samanlainen kuin meillä koirankuonolaisilla – silloin isäntäkin ehkä tajuaisi pointin, ymmärtäisi minua ja pyrkimyksiäni, eikä olisi koko ajan nykimässä tätä mun hihnaa.

Sillan jälkeen edessä oli muutaman kymmenen metrin kaupaminen. Ovesta sisään ja pikavilkaisu. Menossa oli normi arki-ilta. Uudessa Apteekissa oli vielä suht rauhallista. Ensimmäisellä sarkofagilla tuttua naamagalleriaa. Novellikirjailija Luusalmi pyöritteli tyhjää kulhoa kourassaan. Antikvaristi Pastori Alanen selasi iltapäivälehteä. Ja koko tämän pitkän ja kolean kevätkauden vakioduunistaan, hautaustoimistotehtävistään, ”tuotannollisista syistä lomautettuna ollut”, jotenkin lysyharteisen oloinen multiintaskaaja Moilanen perkasi otsa syvissä ryppyissä luuriaan.

Huomioin siinä nyt saman tien – pikaisesti sivusilmällä – myös kakkossarkofagin miehityksen. Oukei! Että siis nämäkin

herrat oli taas täällä istuskelemassa. Kaksi länsirannikon miekkosta oli alkanut poikkeilla Uudessa Apteekissa melko säännöllisesti. Römee-ääninen, tummakulmainen porilainen oli jutuiltaan niin sanottu yhden asian mies. Hänellä riitti uppopaistettua naisjuttua, eli sen verran paksua satuilua, että novellikirjailijankin höpinät tuntuivat kalpenevan. Miekkonen oli *Porilainen Munalla*. Hintelämpi porilainen oli outolintu, josta ei vaan ottanut selvää. Herran jutut tuntuivat olevan täysin omanlaisiaan tajunnanvirtaa. Hän oli *Porilainen Kaikilla Mausteilla*.

Heilautin kouraani ykkössarkofagin vaitonaiselle triolle ja rykäisin: *"Buenos Aires, senjoritas!"*

Istahdin alas, kulmajakkaralle. Sain vain pari lyhyttä ynähdystä vastaukseksi.

Samassa ymmärsin, että kolmikkohan oli tässä kuulolla. Porilainen Munalla jatkoi yksinpuheluun jostakin naisihmisestä, jolle tyyppi oli antanut nimen *"kumitati"*. Herran vakuuttelujen mukaan tämä nainen oli edellisyönä yllättänyt isosti vetämällä päälleen avomeriuiamarin märkäpuvun. Ja siitä eteenpäin koko yö kuulemma olikin sitten ollut yhtä ja ainoaa kroolautusta. Porilainen Kaikilla Mausteilla vaikutti enemmän poissaolevalta. Tyyppi ei tuntunut isommin kuuntelevan kaverinsa ujos telematonta avautumista. Hänellä kun oli menossa aivan ikiomat höpinänsä:

"Ja mää sanoin sille että älä ny vaan tän tuu – saran asteen sauna – täällä happi loppuu ja saranat sulaa!"

Vilkaisin sivusilmällä kelloani. Ursis oli myöhässä. Ursula Inkeri Rautelaa oli helppo kutsua pitkän linjan radiotoimittajaksi. Oli vaikuttanut vuosikymmenet alalla. Oli aloittanut Turussa ja jatkanut välillä Helsingissä, mutta jokunen vuosi sitten palannut takaisin kotikonnuilleen. Ursula "Teräs-Ursis" Rautele teki päivätyökseen kaikenlaista radiota, laidasta laitaan, mutta naisen varsinaista etupeltoa oli nimenomaan rikos. Ja eniten

Ursula oli saanut mainetta ja seuraajia Auran Aalloilla kerran viikossa vetämästään aamuöisestä talk-show'sta. *"Yön pimeimmät tunnit"* oli rikosten maailmaa käsittelevä proggis, joka oli monenlaisten yökyöpeleiden suosiossa. Ja melko usein koukuna oli se, että *"hämärässä studiossa"* oli Ursiksen lisäksi joku mielenkiintoinen vieraileva hahmo. Istunnot nauhoitettiin ja niitä sitten jaettiin podcasteina maailmalle. Tällä tavoin *"Ursis-show"* saavutti yllättävänkin laajan kuulijakunnan.

Minä ja Ursis olimme viimeisten parin vuoden aikana tehneet ajoittain yhteistyötä. Vinkkejä oli viskottu molempiin suuntiin. Merkittävin yhteinen voittomme oli ollut "Satavan saalistajana" tunnetun pedofiilin narauttaminen. Sittemmin Ursis oli yrittänyt moneen otteeseen puhua minua vierailemaan *"Pimeimpiin tunteihin"*. En ollut kokenut asiaa omakseeni. Olin vain todennut Ursikselle ympärilyöreästi, että meikäläisen kaltaiselle syntymäiltauniselle tyyppille show'n aikataulu on liian myöhäinen. "Ursis hei! Minut tunnet! Meikäläisen iltarutiinit kun menee niin, että yhdeksän uutisten jälkeen pettiin, ja sitten vaan kädet ristiin ja iltarukoukset... ja sen jälkeen vaan siltä illalta siististi silimät sissään!"

Radio-ohjelman olin onnistunut jättämään väliin, mutta aina joskus meillä oli tapana istahtaa muutaman oluen mittaisiin ikiomiin iltapäiväpalavereihin. Jompikumpi pirautti ja kysäisi että mitenkä olisi parit vaasit. Tänään soittaja olin ollut minä.

Minulla kun oli mielessäni pari aktuellia kysymystä Ursikselle.

Nielikäinen venkalehti sisään. Kävi poimimassa Hatsalta ison ja istahti sen jälkeen sarkofagin viimeiselle vapaalle jakkoralle. Nielikäinen tipautti pöydällemme kevyehköltä vaikuttavan Tokmannin muovipussin – tehden sen oikein näyttävällä eleellä – ja antoi tämän päälle katseensa kiertää meissä istujissa. Nielikäinen ilmoitti:

”Siinä! Ostin kolmet kalsarit yhen hinnalla!”

”Voi että sinua! Onneksi olkoon!” hymähti Pastori.

Luusalmi jäi tuijottelemaan pussukkaa. Ilme syvämiettäväsena. Sitten Luu yskäisi ja loihe lausumaan:

”Totanoinaa, on ollut pidempään mielessä, niinku kehitteillä, yksi uniikki ja ennen kaikkea *ekologinen* kalsaribrändi. Pitäis nyt enää saada myytyä tää mun tuottoisa idea eteenpäin! Eli siis jollekin kalsaritehtailijalle!”

Sarkofagimme pysyi vaitonaisena. Eli solkenaan ei alkanut pursuilla tarkentavia jatkokysymyksiä. Mutta Luusalmi ei antanut vaitonaisuutemme häiritä. Novellikirjailija oikoi ryhtiään ja jatkoi aiheesta höyryämistään.

”Tuotteen nimi! Siitä kaikki lähtee! Pitää löytyä iskevämpi brändi kuin joku... siis mitä niitä on... *Hyvon?* Taikka siis tää *Black Horse*. Sehän mulla löytyy! Tuotenimi! Kekkasin brändin joka myy! *Aamurusko-kalsongit!*”

Pastori Alasen oli viimein ihan pakko kysyä jotakin:

”*Aamurusko?* Joo, nimessä tiettyä runollisuutta. Mutta mitenkä tässä tuoteideassa toteutuu se *ekologisuus?*”

Luusalmen kämmen alkoi piirtää aina vaan laajempia kaaria.

”Väriyksessä! Kalsarit siis ovat aamuruskon eri sävyissä. Ja sen takia niitä ei tarvi pestä kuin korkeintaan kerran kuukaudessa. Säästyy sähköä, kuumaa vettä... juu ja tietysti pesuainetakin. Ja luonto kiittää! Sanoo tattis!”

Ovi kävi. Ursula Rautela astui sisätiloihin.

Ursis oli teräväpiirteinen, pitkähäkö ja olemukseltaan kapoinen naisihminen, jolla oli huomiota herättävän näytävä platinanharmaa polkkatukka. Kyseessä oli omalla tavallaan jopa jotenkin klassisen tyylikäs tukanmalli.

Ursulan tukkaselvitys meni näin:

”Jotkut ihastelee tätä väriä: kysyy onko purkista? Ei siis todellakaan ole. Mun tukka oli kullankukertava kiharapehko sil-

loin kun Hesaan muutin. Ei siinä tarvittu kuin kolmetoista vuotta pääkaupunkia sekä kolme toinen toistaan ketkumpaa aviomiestä, niin jo alkoi ämmällä karvan väri muuttua. Tällä nätilä sävyllä siis mennään aina maaliin saakka!”

KOLME

Paikkana oli Uuden Apteekin kulmahuone ja nurkkapöytä. Vastakkainen tuoli oli parhaillaan tyhjä. Ursula Rautela istui tupakkiakvaariossa. Aina välillä Ursis antoi minulle yhdestä tietystä asiasta vakavahkoa noottia:

”Muuten sä ihan menettelet, mutta kun sinusta ei ole höpöttelemään sinisiä ajatuksia tupakkakoppeihin.”

Odotellessani Ursista palaavaksi aloin tutkia puhelintani.

MobilePay oli äännellyt juuri äsken – asettuessamme jakkaroillemme.

Okei. Ihan hyvä! Eräs jo jonkin aikaa odottelemanani rahan suoritus oli näemmä saapunut. Maksaja oli firma nimeltä Mediatoimisto Medium Rare. Palkkio tuli Erkki Lounamaalta eli kyseisen firman herra toimitusjohtajalta. Hänen kevytjalkaisen Pirkko-rouvansa iltaseikkailuita olin ollut edellisviikolla rekisteröimässä – siellä sekä täällä.

Ursis asteli paikalleen ja istahti jakkaralleen. Ja pidempi olutkulaus. Mainitsin että olin ollut tässä jokin aika sitten poikkeamassa – työtehtävissä – sellaisessa itäharjulaisessa ravitsemusliikkeessä kuin Bar Osuusteurastamo.

”Mites on Ursis? Onko vaiko eikö kyseinen ravintola rouva rikosjournalistille ollenkaan tuttua miljöötä?”

Ursula Rautela väänsi ihan hiukan suupieltään.

”Kuules, Vares! Onhan siellä pitänyt kerta taikka pari poiketa. Siis niinku ammatillisesta mielenkiinnosta. Se kun on näitä baareja, joilla on sellainen aivan omanlainen maineensa. On täytynyt käydä nuuhkimassa pelin henkeä...”